KÓPIA

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: pondelok, 6. mája 2024 21:04
Komu: oszp.BB@minv.sk
Kópia: geleta@biotika.sk; cervenakova@biotika.sk; halasova@cov-sl.sk
Predmet: OU-BB-OSZP3-2024/008735-032 EIA: Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR)

Odvolanie voči rozhodnutiu zo zisťovacieho konania č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-032pre hrozbu poškodenia životného prostredia nad zákonom predpokladanú úroveň

Podľa §19 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmiernenie následkov a bez meškania ohlásiť tieto skutočnosti orgánu štátnej správy; povinnosť zasiahnuť nemá ten, kto by tým ohrozil život alebo zdravie svoje alebo blízkej osoby.*“

Po oboznámení sa s rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-032 zo dňa 26.04.2024 sme identifikovali nasledovnú hrozbu poškodenia životného prostredia spolu s identifikáciou príslušných hmotno-právnych predpisov, ktoré mali uvádzanej hrozbe zabrániť ak by vydané rozhodnutie bolo s nimi zosúladené:

1) Vo vzťahu k nasledovným povoľovacím konaniam je nepredvídateľné, akým spôsobom bude dotknutý orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie overovať splnenie týchto podmienok. Bude ich znovu vecne skúmať? Či sa uspokojí s konštatovaním „koncepčného súladu“ a skúmanie splnenia týchto podmienok prenechá na povoľujúci orgán, ktorý je však viazaný záväzným stanoviskom a podmienkami rozhodnutia.

Uložené podmienky zakladajú plnenie environmentálne zodpovednosti úplne nepredvídateľným spôsobom, ktorého kontrola je chaotická, nepredvídateľná a negarantovaná. Podmienky rozhodnutia zakladajú povinnosť vykonať opatrenia, ktoré neboli jednoznačne určené a ktoré sa majú ešte len zisťovať v nasledujúcich povoľovacích konaniach (podmienka č.3)

Uložené podmienky teda aj vo vzťahu k nasledovným povoľovacím procesom nezabezpečia účinnú starostlivosť a ochranu životného prostredia a preto aj vzhľadom na celý povoľovací proces je ich uplatnenie neskontrolovateľné a formálne.

Uložené podmienky sú v rozpore s materiálnym právnym štátom podľa čl.1 Ústavy SR vo vzťahu k zabezpečeniu účinnej starostlivosti a ochrany životného prostredia podľa čl.44 ods.4 Ústavy SR nakoľko sa nedá dopredu predvídať ako bude ich splnenie overované a overené podľa §38 ods.4 alebo ods.5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Kontrolovateľnosť plnenia podmienok rozhodnutia je totiž naviazaná na záväzné stanovisko v povoľovacom konaní. Preto aj podmienky musia byť určité, jednoznačné, konkrétne. To podmienky uvedené v bode „2) tohto odvolania nespĺňajú a preto je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné nakoľko spôsob ich plnenia a overovania v povoľovacom konaní sa nedá ani len odhadnúť.

2) Úrad nezabezpečil vykonanie konzultácií podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ani podľa čl.6 ods.5 Smernice o EIA.

Podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*(1) Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povoľujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti; b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a*

Číslo spisu	Por.č.záznamu	Číslo záznamu	Typ záznamu	Forma originálu
OU-BB-OSZP3-2024/008735	035	0048476/2024	Externý doručený záznam	hodnoverná elektronická

KÓPIA

navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia; c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami; d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení; e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.“

Podľa čl.6 ods.5 Smernice o EIA „Podľa čl.6 ods.5 Smernice o EIA „*Podrobné pravidlá pre informovanie verejnosti, napríklad vyvesením oznamov v určitom okruhu alebo zverejnením v miestnej tlači, a konzultácie s dotknutou verejnosťou, napríklad písomnými podaniami alebo prostredníctvom verejnej ankety, určia členské štáty. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby boli dôležité informácie dostupné pre verejnosť v elektronickej forme aspoň prostredníctvom centrálneho portálu alebo ľahko dostupných prístupových bodov na príslušnej správnej úrovni.*“

Podľa čl.3 ods.2 správneho poriadku „*Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.*“

Podľa čl.3 ods.6 správneho poriadku „*Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.*“

Podľa §55 písm.i a ô56 písm.g „*poskytuje informácie o posudzovaní vplyvov do komplexného informačného systému*“, ktorým sa myslí portál enviroportal.sk a jeho podsekcia venovaná zámerom posudzovaných procesom EIA.

ZDS bolo primerane aktívne a primerane využívalo v súlade so zásadou vigilantibus iura scripta sunt svoje procesné práva na zabezpečenie hmotných práv.

Zo znenia čl.6 ods.5 smernice je očakávateľný spôsob oboznámenia sa podkladmi rozhodnutia masmediálnymi prostriedkami ako je miestna tlač alebo zverejnením na verejne prístupnom mieste; primeraným spôsobom podľa správneho poriadku by teda bolo oboznámenie verejnosti so zámerom ale aj s podkladmi podľa §3 ods.6 správneho poriadku (s podkladmi sa oboznamuje najširšia zainteresovaná verejnosť a nie len účastníci konania).

Zo znenia čl.6 ods.5 smernice je očakávateľný spôsob vykonania konzultácie ústny ale aj písomný pričom bez oboznámenia o zabezpečení konzultácie a jej spôsobu nie je možné konštatovať zabezpečenie konzultácie zo strany správneho orgánu v súlade s týmto článkom Smernice o EIA.

Ustanovenie §23 o nahliadnutí do spisu v sebe nekonzumuje spôsob oboznámenia verejnosti predpokladaný čl.6 ods.5Smernice o EIA a nie je určený najširšej verejnosti ako predpokladá čl.6 ods.5 Smernice o EIA ale len účastníkom konania. §23 správneho poriadku nemožno použiť ako zabezpečenie splnenia čl.6 ods.5 Smernice o EIA; takým by mohlo byť zverejnenie všetkých vecných podkladov rozhodnutia na úradnej tabuli dotknutých obcí a správneho orgánu podľa §3 ods.6 správneho poriadku, čo však správny orgán nevyužil. V tejto súvislosti je potrebné skonštatovať, že urad si nesplnil ani len povinnosť základného poskytnutia informácií podľa §55 písm.j resp. §56 písm.g zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a teda nahlaidnutie do spisu malo len napraviť zlyhanie úradu. Je úplne absurdné a úradnicky arogantné, že vlastné pochybenie úradu a snahu jeho chybu napraviť úrad vydáva na škodu a ujmu zainteresovanej verejnosti.

Ministerstvo bolo povinné zabezpečiť konzultácie buď ústne alebo písomne a preto bolo povinné podľa §3 ods.2 v spojení s §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie oboznámiť účastníkov konania o spôsobe vykonania konzultácie ako aj o procesnom zabezpečení ich vykonania.

KÓPIA

Subsidiárne ustanovenia správneho poriadku (§21. §23, §33 správneho poriadku) nie je možné bez súčinnosti správneho orgánu podľa §3 ods.2 správneho poriadku akceptovať ako zabezpečenie konzultácie. Nie je možné legitímne očakávať od zainteresovanej verejnosti, že si bude domýšľať procesné náležitosti konania, či a ako bude konzultácia zabezpečená.

Ustanovenia §21 §23 ale ani §33 správneho poriadku nemajú rovnaké ale ani analogické obsahové náležitosti ako konzultácia podľa čl.63 ale ani ako konzultácie podľa čl.6 ods.5 Smernice o EIA a nemajú ani taký účel; preto sa bez poučenia podľa §3 ods.2 správneho poriadku o tom, ako ich správne subsidiárne využívať na využitie konzultácie nedajú automaticky bez ďalšieho uplatniť. MŽP SR teda bolo povinné poučiť účastníkov ako sa má konzultácia zabezpečiť a to najmä vo vzťahu k zabezpečeniu vyjasňovania stanovísk navzájom medzi navrhovateľom a dotknutými orgánmi a zainteresovanou verejnosťou, ktorá sa v prípade písomných konzultácií dá zabezpečiť iba prostredníctvom správneho orgánu ako sprostredkovateľa a organizátora vzájomnej komunikácie.

Keďže MŽP SR neoboznámilo podľa §3 ods.2 správneho poriadku v spojení s §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie spôsob vykonania konzultácie, je nutné konštatovať, že ich úrad nezabezpečil a nie je možné klásť na ujmu ZDS to, že nepoužilo bez takéhoto poučenia na konzultáciu §33 správneho poriadku, ktorého obsahové náležitosti ale aj účel je odlišný.

Správny orgán umožnil oboznámiť sa so spisom aj vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia ale nezabezpečil vykonanie konzultácie, čo je osobitný inštitút podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a tieto dva nie je možné stotožniť. Preto na realizáciu konzultácie je potrebné poučenie zo strany správneho poriadku, aby zainteresovaná verejnosť len v dôsledku absencie tohto poučenia neprišla o možnosť konzultácie vykonať. Tak ako úrad osobitne informoval o možnosti vyjadriť sa k podkladom tak mal osobitne účastníkov poučiť o spôsobe zabezpečenia konzultácie podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V tejto súvislosti je potrebné taktiež rozlišovať medzi dotknutou verejnosťou a účastníkom konania. Právo na konzultáciu má nielen účastník konania ale celá zainteresovaná verejnosť a to aj tá, ktorá nie je účastníkom konania. Subjekt zainteresovanej verejnosti má právo si vybrať, či bude životné prostredie hájiť ako účastník konania alebo zainteresovaná verejnosť. Možnosť konzultácie je tak preto nutné zabezpečiť nielen účastníkom konania ale aj neúčastníkom konania a to sa nedá zabezpečiť len samostatným využitím inštitútov správneho poriadku.

ZDS nechcelo nahliadnuť do administratívneho spisu ani sa nechcelo vyjadriť k zabezpečeným podkladom a ani sa nechcelo vyjadriť k procesnému postupu úradu. ZDS sa chcelo zúčastniť odbornej diskusie, ktorou mala byť konzultácia podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ktoré mal úrad zabezpečiť. ZDS nie je byrokratickým ale odborným ekologickým spolkom a má záujem na účinnej odbornej environmentálnej diskusii, ktorej cieľom má byť zabezpečenie účinnej starostlivosti a ochrany životného prostredia a Zelená transformácia Slovenska a Európy.

Nie je možné nevyužitie nahliadnutia do spisu ale ani nevyužitie vyjadrenia k podkladom stotožniť s nevyužitím konzultácie, nakoľko o jej zabezpečení a spôsobe vykonania nebolo nielen ZDS ale ani dotknuté orgány a ostatní účastníci konania oboznámení podľa §3 ods.2 správneho poriadku. Len tak by si úrad splnil povinnosť zabezpečiť konzultáciu, len keby všetky zúčastnené strany o vykonaní konzultácie oboznámil vrátane spôsobu; keďže to nespravil, nie je možné považovať za splnenú povinnosť správneho orgánu zabezpečiť konzultáciu podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V konaní neboli zabezpečené ani len základné možnosti uplatňovania práv zainteresovanej verejnosti ani podľa smernice o EIA, ani podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ale ani podľa správneho poriadku nakoľko účastníci konania neboli o zabezpečení konzultácie podľa §3 ods.2 správneho poriadku poučený. Úrad si nesplnil ani len povinnosť základného poskytnutia informácií podľa §55 písm.j resp. §56 písm.g zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré by aspoň v základnej miere umožnilo kvalifikovane pripomienkovať zámer.

KÓPIA

Okresný úrad teda konal tak, aby formálne naplnil literu §1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie avšak bez toho, aby obsahom zabezpečil aj účel posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa §2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a preto je napadnuté rozhodnutie formalistické, obsahom výroku nedostatočne zabezpečujúce účinnú starostlivosť a ochranu životného prostredia a obsahom odôvodnenia nepochopiteľné z hľadiska uplatnenia ústavného imperatívu účinnej starostlivosti a ochrany životného prostredia ako aj nedostatočné a nepochopiteľné z hľadiska uplatnenia integračných aspektov a základných zásad ochranu životného prostredia podľa zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Rozhodnutie len cituje a prenáša informácie zo zámeru a vlastné voľné úvahy orgánu posudzovania vplyvov sa obmedzujú na opis formálnych náležitostí konania a na procesný postup úradu.

Vykonateľnosťou tohto rozhodnutia nastane právny stav, ktorým právo zainteresovanej verejnosti na priaznivé životné prostredie podľa čl.44 a čl.45 Ústavy, či podľa čl.37 Charty základných práv občanov EÚ ale ani podľa čl.1, čl.3, čl.4, čl.5 a čl.6 Aarhuského dohovoru nebude zabezpečený

Podľa §13 zákona o životnom prostredí sa uplatňuje zásada predbežnej opatrnosti a spočívajúca v právnej fikcii, že ak je pochybnosť, či k hrozbe poškodenia životného prostredia skutočne dôjde, je potrební prezumovať pre životné prostredie menej priaznivý právny stav. V zmysle vyššie uvedených hrozieb poškodenia životného prostredia je pre vyššie uvedené nedostatky výroku rozhodnutia nutné prezumovať, že napadnuté rozhodnutie zabezpečuje starostlivosť a ochranu životného prostredia nedostatočne a to ani len v zákonom stanovenom rozsahu a preto je potrebné, aby sa zjednala náprava. ZDS teda využíva prostriedok účinnej nápravy a dobrej správy vecí verejných a týmto odvolaním sleduje výlučne nápravu daného právneho stavu tak, aby štát svojim rozhodnutím zabezpečil účinnú starostlivosť a ochranu životného prostredia.

Za účelom odvrátenia hrozby poškodenia životného prostredia ako sme ho identifikovali vyššie preto podávame toto odvolanie; domáhame sa tým nielen práva na priaznivé životné prostredie ale aj základného práva na dobrú správu vecí verejných vo veciach životného prostredia ako aj základného práva na účinný prostriedok nápravy vo veciach životného prostredia. Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

• **Zásady Integrity konania ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/

• **Environmentálne princípy činnosti ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach pričom v tejto oblasti predseda ZDS študuje právo a súčasne vykonáva aplikovaný výskum (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89). ZDS sa snaží, aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom a zodpovednosťou každého a všetkých.

Číslo spisu	Por.č.záznamu	Číslo záznamu	Typ záznamu	Forma originálu
OU-BB-OSZP3-2024/008735	035	0048476/2024	Externý doručený záznam	hodnoverná elektronická

KÓPIA

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS **https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in**, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com

Číslo spisu	Por.č.záznamu	Číslo záznamu	Typ záznamu	Forma originálu
OU-BB-OSZP3-2024/008735	035	0048476/2024	Externý doručený záznam	hodnoverná elektronická